

Revidert 26.05.2021

Plan for analysearbeidet

Gjenoppbygging av kultursektoren

Kulturdepartementet har gitt Norsk kulturråd og Norsk filminstitutt (NFI) i oppdrag å kartlegge og analysere konsekvensene av koronapandemien og vurdere virkemidler for å gjenoppbygge kultursektoren. Arbeidet består av to ledd: for det første en *analyse* og for det andre en *vurdering* av virkemidler og tilnærminger til gjenoppbygging. Det følgende beskriver *analysearbeidet* og planlagte delprosjekter som Kulturrådet og NFI oppfatter som nødvendige for å supplere foreliggende kunnskap på området. Merk at det etterfølgende vurderingsleddet, og heller ikke prosjektplanen, er beskrevet i dette dokumentet.

Hovedanalyse: Pandemiens konsekvenser for kultursektoren

Formålet med prosjektet som helhet er å gi et kunnskapsgrunnlag for å kunne bøte på pandemiens konsekvenser, styrke sektoren og utnytte muligheter den står overfor. Kulturrådet og NFI tar derfor sikte på å samle og frembringe kunnskap som kan tegne et samlet bilde av pandemiens konsekvenser for sektoren. Flere delprosjekter vil bidra til grunnlaget for hovedanalysen, som i neste omgang danner basis for neste ledd i arbeidet, vurderingen av virkemidler og anbefalinger, som ikke er beskrevet i denne planen. Feltene som vil bli undersøkt er litteratur, scenekunst, visuell kunst, kulturarv, musikk, film, serier og dataspill. Det er ventet at delprosjektenes detaljnivå og omfang vil variere mellom delsektorer.

Hovedanalysen vil blant annet berøre bransj økonomi, kunstner økonomi, publikum og til dels frivillig kulturliv. Kartlegginger av hvordan de avbøtende tiltakene under pandemien har fungert, vil være deler av arbeidet. Hovedanalysen tar videre sikte på å identifisere aktuelle utviklingstrekk og trender som er forsterket eller svekket under pandemien og som kan prege sektoren i årene som kommer.

Et bredt kildetilfang vil legges til grunn for analysen. Dette omfatter tilgjengelig materiale fra myndigheter på nasjonalt og om mulig regionalt og lokalt nivå, organisasjoner i kultursektoren og ulike kunnskapsmiljøer. En ytterligere kilde til kunnskap vil være Kulturrådets og NFIs egen forvaltning av ordinære kulturpolitiske ordninger så vel som midlertidige krisetiltak. Det er også ventet at dialogen med sektoren og KS, beskrevet i en egen dialogplan, vil bidra til kunnskap som kan legges til grunn for analysen. Hovedanalysen skal leveres Kulturdepartementet i to omganger:

Juni 2021

Delrapport med resultater fra undersøkelser igangsatt av Kulturrådet og NFI:

- Holdninger til kulturbruk etter pandemien
- Kartlegging av kriseordninger

Desember 2021

Hovedanalyse av innsamlet og sammenstilt materiale, inkludert de sist slutførte delprosjektene:

- Kunstner økonomi
 - Publikum under pandemien
 - Formidling og produksjon under pandemien
-

Delprosjekter: Økonomi, kulturbruk, formidling og produksjon

Kulturrådet og NFI har identifisert enkelte områder hvor det er behov for mer kunnskap. Dette gjelder særlig kunstnerøkonomi, de ekstraordinære krisetiltakene rettet mot sektoren, publikums atferd og holdninger og samspillet mellom formidling og kunstproduksjon. På disse områdene planlegger Kulturrådet og NFI å igangsette nye analyser. I tillegg vil hovedanalysen bygge på relevante kunnskapsprosjekter som allerede foreligger. Eksempler er rapportene *Koronakrisen og kultursektoren (2020)* og *Et halvt år med koronakrise i kultursektoren (2020)*.

Gitt prosjektets budsjettamme kreves det klare prioriteringer blant aktuelle delprosjekter. Det er også behov for en tydelig avgrensning av omfang og detaljeringsgrad i prosjektet. Noen spørsmål vil først og fremst måtte besvares gjennom dialogarbeidet. Merk også at arbeidet undersøker en situasjon under kontinuerlig utvikling og at det vil være nødvendig å avgrense tidsrommet analysene favner om.

Økonomi i sektoren

De følgende delprosjektene tar for seg pandemiens økonomiske konsekvenser for kultursektoren. Vel å merke ble økonomiske aspekter og spesielt næringsperspektivet vektlagt i rapportene om krisen som Kulturrådet fikk utarbeidet i 2020. Selv om Kulturrådet og NFI ser behov for styrket kunnskap på næringsområdet, blant annet ved bruk av registerdata, antas det at flere av hovedfunnene i disse rapportene fortsatt har gyldighet. Videre vil Kulturrådets rapport *Kunst i tall 2020*, som vil være klar i desember 2021, belyse dette området. Behovet for ny kunnskap anses derfor å være størst når det gjelder kriseordningene samt kunstneres og kulturarbeideres økonomi. Dermed prioriteres to nye delprosjekter:

Kartlegging av kriseordningene for kultursektoren

Aktuelle spørsmål	Hvordan har ordningene vært innrettet? Hvordan er midlene fordelt mellom små og store aktører, mellom etablerte institusjoner og det frie feltet, mellom kommersielle og ikke-kommersielle aktører? Hvordan har geografisk spredning og fordeling mellom ulike delsektorer artet seg? Hvilke aktører har falt utenom eller stått svakt i ordningene? Hvilke erfaringer av verdi for fremtidig virksomhet, politikkkutforming og offentlighet kan trekkes av en gjennomgang av ordningene?
Fremgangsmåte	Kulturrådet lager en oppsummering av fordeling av midlene i kompensasjonsordningen og stimuliordningen, eventuelt også forvaltningen av ordinære ordninger under pandemien, basert på uthenting av data fra interne datasystemer. NFI gjør tilsvarende for de ekstraordinære tiltakene på filmfeltet.
Leveranse	Juni 2021, med mulige utvidelser i desember 2021.

Koronapandemien og utviklingen i kunstneres og kulturarbeideres inntekter og levekår

Aktuelle spørsmål	Hvordan har pandemien rammet kunstneres og kulturarbeideres inntekt og levekår? I hvilke delsektorer og for hvilke demografiske grupper er inntektstapet størst? Hvordan har de kompensert for inntektstapet?
Fremgangsmåte	Det tas utgangspunkt i forslag og anbefalinger fra modell- og metodeutvalget for kunstnerundersøkelser.
Leveranse	Desember 2021.

Kulturbruk

Disse undersøkelsene setter søkelyset på pandemiens konsekvenser for kultursektoren i et publikums- og bruksperspektiv. De kan også identifisere nye muligheter som har trådt frem under pandemien. Kulturrådet har allerede støttet utarbeidelsen av enkelte rapporter på dette feltet, med særlig vekt på scenekunstinstitusjoner. NFI har igangsatt en publikumsundersøkelse av feltene spillefilm, dokumentar og dramaserier. Dette arbeidet vil bli supplert med to nye delprosjekter:

Publikum under pandemien

Studie om utvikling i kulturbruk i befolkningen med mulige kvalitative delstudier av fokusgrupper.

Aktuelle spørsmål	Hvordan er publikums atferd endret under pandemien? Har pandemien forsterket eller svekket utviklingstrekk som gjorde seg gjeldende før krisen? Hva kjennetegner utviklingen i digital kulturbruk, inkludert bruk av tjenester fra internasjonale aktører, under pandemien?
Fremgangsmåte	Landsdekkende spørreundersøkelse rettet mot et representativt utvalg av befolkningen. Kvalitative fokusgruppeintervjuer vurderes.
Leveringsdato	Desember 2021.

Holdninger til kulturbruk etter pandemien

Undersøkelse av kulturbrukeres holdninger og forventninger til bruk av ulike kulturtilbud under og etter pandemien.

Aktuelle spørsmål	I hvilken grad vil publikum vende tilbake som publikum eller kjøpere av kultur etter pandemien? Hvilke motivasjoner og hindere vil være avgjørende for publikums atferd etter pandemien? Hvordan har pandemien påvirket publikums forhold til digitale kulturtilbud og konkurransen om publikums tidsbruk?
Fremgangsmåte	Spørreundersøkelse rettet mot ulike utvalg av eksisterende kulturbrukere, slik som blant annet billett kjøpere og medlemmer av kulturklubber. Samarbeid med Norsk publikumsutvikling.
Leveringsdato	Juni 2021. Eventuell ny levering med oppdaterte tall innen desember.

Formidling og produksjon

Dette delprosjektet tar for seg endringer i interaksjonen mellom ulike ledd i produksjonen og formidlingen av kunst og kultur. Prosjektet skal belyse dette samspillet både knyttet til det såkalte frie feltet, kulturbransjene, museer og kunstinstitusjoner. Blant annet er utfordringer kunstnere står overfor med tanke på tilgang til visningssteder, scener og musikkarenaer relevant. Det gjelder også endringer i kunsten selv, formidlingsmuligheter og konkurranseforhold, inkludert såkalte flaskehalseffekter, det vil si følger av misforhold mellom kapasiteten i produksjons- og formidlingsleddet. Delprosjektet skal belyse slike spørsmål knyttet til kunstnere, bransjer og institusjoner på feltet – og samtidig fange opp hvorvidt pandemien har bidratt til utvikling av nye praksiser og arbeidsmåter som aktører i sektoren, inkludert institusjoner, vil videreutvikle etter pandemien.

Formidling og produksjon av kunst og kultur under pandemien

Aktuelle spørsmål	Hvilke endringer har funnet sted i henholdsvis produksjon og formidling av kunst og kultur? Har valg av organisasjons- og formidlingsformer, kunstneriske formater og lignende endret seg? Har nye typer aktører eller aktørgrupper gjort seg gjeldende? Hvilke oppgaver har institusjonene og bransjene prioritert under pandemien? Innebærer institusjonenes og bransjenes arbeid under pandemien endringer i arbeidsmåter, strategier og prioriteringer for fremtiden? Hva kjennetegner kunstnerenes, bransjenes og institusjonenes planer for tiden etter pandemien?
Fremgangsmåte	Innsamling, sammenstilling og analyse av materiale fra Kulturrådets og NFIs forvaltning av ulike ordninger, inkludert statusrapporter fra Kulturrådets fagadministrasjon. Kunnskap innhentes også gjennom dialogen med sektoren.
Leveringsdato	Desember 2021.
